

APELŪ

cătră alegătorii români din orașulu și comitatulu Brașovului.

Frați alegători!

La adunarea cea mare a alegătorilor români din Ardealu, Bănatu și Țera ungară, ce s'a ținut în Sibiu în zilele de 25, 26 și 27 Aprilie v. 1887, au fost trimiși și optu bărbați din sînul vostru, ca să vă înfățișeze pe voi acolo, să le împărtășească fraților noștri din celelalte părți necazurile ce le avem și noi cești din Țera Bărsei, și să se sfătuiască împreună, cum să lucrăm noi Români cu toții în înțelegere ca să ne ușurăm sorțea amară ce ne apasă atât de greu, și cum să ne luptăm mai bine umărul la umăr, ca să ne câștigăm iarăși drepturile de cari ne-am bucurat în Țera Ardealului, înainte de a ajunge sub stăpânirea ungară de aci.

Trimișii noștri întorcându-se acasă au datu sémă în adunarea alegătorilor români din comitatulu Brașovului despre ceea ce au lucratu la adunarea obștescă din Sibiu. Adunarea noastră din Brașovu, mulțumindu-le pentru osteneță și pentru purtarea loru bărbătescă și națională, au aflatu de bune și folositoare neamului românescu tôte câte s'au hotărît la Sibiu și ne-au însărcinat pe noi cei din comitetulu de aci să vă arătăm voue, iubiți alegători, încă odată și în scrisu ce hotăriri s'au luat la Sibiu și la Brașovu, ca să șcie fiecare dintre voi, ce voiesc Români din Ardélu și cum le arde peptulu de dorulu de-a vă vedé pe toți în jurulu stégului, ce l'au redicatu trimișii lor pentru apărarea drepturilor naționale ale Românilor.

Alegători!

Adunarea cea mare a trimișilor tuturor alegătorilor români a hotărît, ca noi Români ardeleni să n'alegemu deputați pentru dieta ungară din Peșta.

Și de ce au luat trimișii Românilor a cęsta însemnată hotărere?

Pentru că decă am alege și am voi să luăm și noi, Români ardeleni, parte prin ómenii noștri de încredere la cele ce se lucră în sfatul Țerei ungare, Ungurii dela putere aru talmăci-o așa, că noi suntem învoiți cu „uniunea” ori, mai bine dīsū, contopirea Ardealului cu Țera ungară, ce au hotărît-o și au făcut-o ei far' de noi și în potriua noastră; că suntem învoiți cu legile ce le-au adīsū ei în urma acestei contopiri, legi prin cari ne-au despoiatu de tôte drepturile noastre politice-naționale; aru talmăci-o așa, că noi Români ardeleni, intrând în casa lor, ne am înstrăinat de casa noastră, sub coperișulu căreia pătim-am destul vęacuri întregi, adus-am nesfęșite jertfe în bani și sęnge, dęra sub care totuși ne-am putut scuti ceea ce avem mai scump pe acestu pământu, moștenirea lăsată nou de inaintășii noștri, dulcea limbă română.

Mai e nevoia óre să vă spunem, iubiți alegători, că potriuici neamului nostru, după ce prin contopirea siluită a Ardélului cu Țera ungară ne-au despoiatu de tôte drepturile noastre politice-naționale, ceru astăzi dela noi în gura mare, în dietă, în comitate, în comune, c'unu cuvęntu în tôte adunările lor și la totu prilejul, să ne lăpădam de limba și de cultura noastră română și să învățăm și să îmbrățisăm limba și cultura lor, adevărind prin acęsta amenințările lor dela 1848, că ei de aceea voru „uniunea” Ardealului cu Țera ungară, ca să ne facă Unguri?

Óre nu vedem cum se ridică ei acum și în potriua bisericilor și a scóloru noastre românesci, chinindu-ne mereu cu limba ungară? Nu vedem cum silescu pe învățătorii noștri să își petrecă mai totu timpul cu învățarea limbei

ungare? Nu vedem, că ne aduc pe capu totu numai deregători și judecători de aceia, cari nu ne înțelegu limba, și ceru ca poporul să vorbescă cu ei și să se scrie totu numai ungară? Nu vedem că acum în cele mai multe comitate ale Ardealului limba ungară se vęra cu puterea chiar și în diregătoriile comunelor curat române? Nu vedem, că fii noștri, crescuți cu mari cheltueli pe la scólele înalte, trebuie, după ce și-au isprăvit învățatura, să ia lumea în capu și să părăsesc Țera strămoșescă, unde astăzi numai Ungurii se potu căpętu? Nu vedem, că la tôte deregătoriile și oficiile țerei, ori unde ne silescu împrejurările vieții să ne îndreptăm pașii pentru trebuințele noastre dilynice, suntem respinși ori năpăstuiți, decă ne folosim de limba noastră? Nu vedem, că în tôte hărțile deregătorilor și oficiilor țerei, chiar și la honveți și acum și la glóte numele noastre cinstite românesci ni se schimonosesc și ni se maghiarizează? Nu vedem, că nici legea de naționalitate, ce au adus-o potriuici noștri la 1868 de rușinea lumii și ca să ne scóta ochii, nou celorlu desmoșteniți, nu se ține, ba călcarea și batjocurirea ei trece aci chiar ca lucru de laudă înaintea celorlu dela stăpânire?

Și ca să se ımple cupa nedreptățilorlu, Ungurii dela putere ne-au despoiatu pe noi Români ardeleni și de dreptulu celu mai de căpeteniă alu cetățenului, de dreptulu de alegere, și sustinut morțișu pentru Ardélu o lege deosebită, care e adusă înadinsu numai pentru nemeșii unguri din Ardélu și în contra noastră, ca să nu pótă nicidecum răsuffa și voința poporului român ardeleni; ca să putem fi alegători ceru dela noi o dajdiă cu multu mai mare ca dela cei din Țera ungară, cu tóta uniunea ce pretind, ca au severșit-o.

Ce scopu potu ave potriuici neamului nostru cu tôte nedreptățile și asupririle acesta, decă nu ca să nimicească legăturile sfinte ce ne leagă pe toți din moși și strămoși, legăturile limbei noastre, și astfel să înstrăineze încetul cu încetul pe copiii noștri de părinții lor, de neamulu românescu?

În asemeni împrejurări au trebuit trimișii alegătorilor români să se întrebe: ce aru puté dobęndi deputații din Ardélu, chiar când n'ar fi legea de alegere atât de asupritore și când am puté alege mai mulți deputați; ce ar puté dobęndi ei mergęndu în dieta din Peșta, față cu sutele de deputați unguri, cari strigă în gura mare, că nu ne voru recunoșce niciodatá dreptulu să trăim ca nația politică română în acęstă țera?

N'am sta noi óre atunci totu unde ne aflăm astăzi, numai cu deosebirea că Ungurii aru dęce, că tôte legile rele și apăsátore pentru nęmulu nostru, ce s'au făcutu și se voru mai face acolo, s'au făcutu și se voru face cu învoirea deputaților poporului român ardelenescu?

Alegători!

Precum este adevęratu și sfântu, că noi Români nu ne vomu lăpęda niciodatá de limba noastră și de naționalitatea noastră, care am păstrat-o cu credință în vremuri și mai grele și primejdiose ca cele de aci, tocmai așa de adevęratu și sfântu este, că poporul nostru românescu fără drepturi politice-naționale și fără o reprezentanță legiuită, unde se-și pótă apăra aceste drepturi, nu pótă trăi o viață vrednică de elu, vrednică de ómenire și de înaintarea veacului de față.

De aceea trimișii voștri la adunarea din Sibiu, bine știind, că cei dela stăpânire și dela dieta din Peșta nu cunosc și nu țin sémă de necazurile și durerile poporului român ardeleni, ci lucră numai și numai în folosulu neamului ungară și tôte veniturile țerei, agonisite în mare parte cu munca noastră cruntă, le întrebunțeză

numai pentru redicarea și îmbuibarea nației lor ungară: s'au sfătuit în bună conștiință cu frații lor și au ajuns la acea convingere, că nu este altu modru ca libertatea și viața națională a Românilor ardeleni să nu mai fiă primejduită pentru viitoru, decă decă bărbații lor luminați și de încredere din tôte părțile voru lucra cu tăriă înainte de tôte pentru recăștigarea autonomiei țerei Ardealului.

Numai avęndu noi ęrași în Ardealu o dietă ardelenă, unde să luăm și noi parte ca națiune politică deopotrivă îndreptățită cu celelalte națiuni ale țerei, putem ave deplină încredere că interesele de viață ale neamului nostru, limba și obiceiurile noastre, voru fi scutite și apărate, și că puterea și banii țerei nu se voru întrebunța în potriua noastră; numai atunci ne vomu puté împărtăși și noi de folósele țerei după multele jertfe ce le aducem în avere și sęnge.

În legătură cu acęsta trimișii voștri s'au înțelesu împreună cu frații lor să se lupte din ręșputeri ca să dobęndesc tôte drepturile ce le pretind Români pentru întărirea și asigurarea nęmulu lor, precum: introducerea limbei române la deregătorii și judecătorii; înființarea unei legi de alegere drepte; neatęrnarea bisericilor și a scóloru noastre românesci; ajutorarea scóloru noastre și a institutelor noastre de cultură naționale din visteria statului, potriuitu cu jertfele ce le aduce poporul român pe altarulu patriei. În sfęșit s'au înțelesu să lupte în potriua tuturor încercărilor de maghiarizare, vină ele dela ori și cine și din ori și ce parte.

Alegători!

Acesta este pe scurtu cuprinsulu programei partidei naționale române, ce au hotărît-o și au primit-o trimișii noștri împreună cu trimișii celorlalti alegători români din Ardélu, Bănatu și Țera ungară.

Avęndu în vedere aceste drepturi ce le pretind Români și fără de cari nația noastră nu va fi decătu o uneltă în męna dușmanilor; avęndu mai departe în vedere, că potriuici noștri dela putere ne tęgăduesc pe față dreptulu celu avem, după tôte legile dumneșcesci și firesci, de-a trăi ca nația deosebită, și că prin urmare decă am intra noi în dieta ungară și ne-amu așęda la o męsă cu ei, ar însemna în împrejurările de față, că vrem să părăsim dreptulu nostru de-a viețui ca nația română în Țera Ardealului: adunarea trimișilor alegătorilor români a hotărît, ca Români ardeleni să nu ia nicidecum parte la alegerile pentru dieta ungară.

Adunarea alegătorilor români din comitatulu Brașovului, luand cu bucuria la cunoștință hotăririle adunării celei mari din Sibiu, s'a legat, că va ține nestrămutat la programa Românilor primită de adunările din 1881 și 1884 și acum în urmă de adunarea cea mare din Sibiu din zilele de 25, 26 și 27 Aprilie v. 1887 și că s'alătură cu trupu și sufletu la hotăririle acestor adunări.

Alegători români!

Impartășindu-vę din nou, și în scrisu, hotăririle adunărilor noastre din Sibiu și din Brașovu, vă întrebăm decă credeți că mai e de lipsă să vă spunem, care este datoria voastră de Români cinstiți față cu ele?

Cum ne voru puté cinsti și prețui dușmanii noștri, decă mai întâiu nu ne vomu sci noi înșine cinsti și prețui?

Cinstea, ce vi-o datorati voi înșivę, cere ca hotăririle ce s'au luat de bărbații voștri spre binele vostru obștescu să le păziți cu tóta sfințenia; să urmați sfaturilor bune și înțelepte, ce ni le dau ei, ferindu-vę de cei ce vă voru veni cu momelile, cu fágădueli deșerte și cu amenințări neîndreptățite, ori voru voi să vă cumpere cu bani, ca să vă facă să vă lăpędați de frăția

ce ne lăgă cu toți Români, să vă lăpădați spre răul nămului nostru, care se luptă și se sibu- ciună s'ajungă și elu zile mai bune în această țară.

Frați alegători!

Dacă voim ca înt'radevăr să se îmbunătățească starea poporului nostru și ca copiii noștri să nu mai sufere ceea ce trebuie să suferim noi, ci să se bucure de viața lor și de înflorirea neamului lor, atunci trebuie să ne dăm mâna cu toții cună gându și cu-o sântire și umăr la umăr să luptăm neclintiți și fără șovăire pentru recăștigarea drepturilor noastre sfinte.

Tar în credință, că cu toții sunteți pătrunși de dreptatea și sfințenia luptei noastre legiuite românesce, vă dăcem:

Români din Ardeal au hotărât să nu ia parte cu nici un chip la alegerile pentru dieta unghurescă, ce se vor săvârși în orașul și comitatul nostru în 6 (18) și 7 (19) lunie anul acesta.

Brașov, în 30 Maiu (10 Iunie) 1887.

În numele comitetului central al alegătorilor români din orașul și comitatul Brașov:

Dr. Aurel Mureșianu
președinte.

Stefan Bobancu
secretar.

SCRILE DILEI.

Monarchul nostru, după cum spun diarele, va trâmte Reginei Victoria din Englitera, cu ocaziunea jubileului, o ladă mare cu vinu vechiu de Tocaiu, vinul favorit al reginei englese. De vinul de Tocaiu sunt legate suvenirul dulci pentru regina Victoria. Ciocnind pahare pline cu vinu de Tocaiu, s'a admis pentru prima dată vorba de „tu“ și „tu“ între regina și logodnicul și mai târziu bărbatul ei. De atunci și până acum, vinul de Tocaiu a rămas ca vinu de desertu la curtea din Londra. Bine înțelesu, vinul ce i se trimite nu este de felul celui obișnuit în comerțu.

—x—

Foile unghuresce din Clușiu spun că acolo are să se înființeze o școlă de agricultură.

—x—

După manevrele din anul acesta se vor face, între altele, următoarele transferări de trupe: regim. 31 de inf. din Viena se întorțe la Sibiu; regim. 50 de inf. din Alba-Iulia se duce la Viena și în locu-i vine din Görz regimentul 62 de infanterie; un batalion din regim. 31 de inf. se va duce la Foca în provinciile ocupate împreună cu alte trupe, spre a înlocui pe cele ce se întorc de acolo; regim. 82 de inf. din Sibiu se duce la Triest; batalionul 23 de vânători din Abrud vine la Sibiu, și în locu-i se duce un batalion din regim. 51 de inf.

—x—

Aflăm cu bucurie, că în ziua de 6 lunie n. a. c. d. Dr. George Maior (din Transilvania) a trecut cu laudă esamenul de doctorat în filosofie și agronomie la universitatea din Halle a S. Ca teză a avut un subiect eminamente economic românesc „Rasa țigaiă, calitățile și foloșele ei“. Felicităm din inimă pe tânărul doctor și îi dorim ca în cariera sa să dobândească cât mai mari succese!

—x—

O specie de gândac necunoscut până acum pricinuesce mari stricăciuni în pădurile Monorului. Gândacii aceștia, cari sunt de coloro roșie închisă, atacă ramurile cele tinere și storce pomul atât de iute de sucurile sale, încât se uscă în cel mai scurtu timp.

—x—

Colectorului de dare din Șeica-mică I. Bernhardt îi s'au furat prin spargere 115 florini bani adunați din dare.

—x—

Din Zara se telegrafiază: Guvernatorul loc. feld-mareșal de Blazekovic a asistat la începerea lucrărilor de desgroapare a vechii cetăți romane Aperia în Podgradje lângă Benkovic (cercul judecătoresc Zara) și a vizitat și resturile colosalelor ziduri de incingiuare a cetății.

—x—

Poliția din Pesta a descoperit la 6 lunie n. o bandă de falsificatori de note de bancă și de stat. Într-o bandă e în mâna poliției.

—x—

Sculptorul Iosif Moretti, un școlăr al lui Strobel, urmând unei invitații a ministrului Trefort, a cer cetățu cu deamăruntul speciile de marmoră din Ardeal. Moretti a raportat că marmora cea albă dela Szarhegy e adevărată marmoră de Carrara.

Mișcarea electorală.

Joi a fost mare adunare electorală în Cernatul Săcelelor, unde partida guvernamentală unghurescă, în înțelegere cu partida populară săsescă — după cum se

vorbește — a candidat pe d. Michael Maurer de Uermos ca deputat dietal.

Candidatul a fost condus de șapte trăsuri dela Brașov la Cernat, unde a fost primit cu mare alai și și-a ținut discursul-program ca orîce guvernamental mai puțin șovinist. După acesta a urmat obișnuitul banchet „patriotic“.

Caracteristică este, precum ni se relatează, istoricul înțelegerei dintre Sași și guvernamentalii unghuri, în urma căreia cercul Săcelelor s'a lăsat pe seama unui candidat unghur. Etă ce s'a vorbit prin Săcele în ziua candidării despre această înțelegere saso-unghurescă:

În urma pierderii ce a suferit-o prin mărtea băiatului său, comitele suprem s'și fi dat demisiunea. Ministrul Tisza însă neprimindu-i-o, comitele s' fi stăruit în demisiunea sa. Aflând Sașii din Brașov de această hotărâre a comitelui, o deputațiune dintre ei în frunte cu Iosef Duck s'a dus și l'a rugat să rămână în postul său. Comitele s' fi răspuns că rămâne der numai sub o condițiune: Sașii s' i dea un cerc electoral în comitatul Brașovului, ori-care ar fi. Sașii s' fi primit această și astfel s' se fi făcutu invoiala.

Dacă adevărată e această versiune — și ceva trebuie să fiă la mijloc — atunci cam curiosă poziția ocupă partida națională săsescă aici în comitatul Brașovului. Der a dîs'o deputatul național săsesc Traugott Teutsch în adunarea alegătorilor sași ținută Duminica trecută în Brașov: dacă odată Sașii merg cu Apponyi, atunci pot să meargă în cele din urmă și cu Tisza. Și cum-că mergă, cel puțin într'un cerc, aceea se vede.

Der cum și-au sărat conlocuitorii noștri Sași, așa au mâncat, și așa va fi și în viitor!

Conferința alegătorilor români

de partida națională română din cele 2 cercuri ale Clușului, alu Gilăului și Nadoșului.

În 7 lunie a. c. s'a ținut în localitatea școlii române gr. cat. din Clușiu-Mănăstură conferința alegătorilor români, conchiamați prin domni A. Bohățielu și Iuliu Coroianu. La 11 ore înaintea unui numeros public de alegători din toate cercurile, președintele, d-lu Bohățielu a deschis conferința prin o vorbire ce a fost ascultată cu multă atențiune. A vorbit adevărat despre ținuta Românilor din trecut și cum în adunarea dela Mercuria Români au decis pasivitate și această deciziune au reînviat-o în 1881 și de atunci încôce. În sfârșit deschirându ședința de deschisă rögă pe d-lu Iul. Coroianu ca delegat al conferinței române din Sibiu să desfășure motivele concludului adus.

D-lu Iuliu Coroianu după ce a cetit punctele programei naționale primite de Români adunați la Sibiu precum și adausul făcut în 1887 la punctul ce vorbește despre lupta contra tuturor tendințelor de maghiarisare, a demonstrat până la evidență cauza pentru care Români adunați la Sibiu a votat pasivitate absolută pentru Ardeal, și pentru Ungaria relativă. — Între altele d-lu Coroianu a dîs și acestea: Încă în adunarea dela Mercuria — după cum a afirmat ilustrul președinte — Români au decis pasivitate, căci sörtea Românilor în această țară era și este amară. Persecuții au fost și sunt Români pe toate terenele. Pe terenul justiției, politicu și bisericesc. Pe terenul justiției, căci cum pöte cineva judeca pe acela, a căru limbă nu o cunoște? Și la noi judecatorii nu și bat capul cu limba română. Se dau casuri triste la judecatoriile noastre, mi s'a dat chiar mie în cariera mea de avocat, când judecatoriul nepriepend limbă acusatului era să-i dea o pedepsă, care nicidecum nu o merita. A mărturisit adevărat acusatul: „l'am lovit și l'am tras la păreu“. — Judecatorul însă l'a priceput așa: l'am lovit și l'am tras în păreu, și fiind că cel lovit s'a aflat mort în păreu, judecatoriul era să-l condamne la închisore de 8 ani, pe când acusatul nu era vinovat decât singur cu aceea, că l'a lovit, der nu de mörte și la tras la păreu er nu în păreu, și în urma acestei atacări merita cel mult 1 an închisore.

Persecuții suntem noi Români pe terenul politicu, căci lipsiți suntem cei puși în deregatorii politice de acea bunăvoință, care se pretinde dela ei. Dacă un bietu țeran merge la solgăbirul, acesta îi strigă: Ce trebuie moi?! merge afară! — Plängerile lui nu i le ascultă nime. E batjocurit în țera lui pentru care-și varsă sângele și aduce atâtea jefite.

Pe terenul școlastic: căci pe lângă toate dările cele nesuportabile, pe lângă toate jefitele ce le aducem noi Români pe altariul patriei, spuneți-mi rogu-vă o singură școlă confesională română redicată și susținută său barem ajutată de stat? — și eu închid această carte (era cu memorialul în mână. — Nota corespo.) și nu mai dîc nimic. (Voci: nu ne ajută cu nimic!) Nu ne ajută cu nimic der jucutelu (esecutorul) duce totul!

Să vă mai vorbească de sânta noastră biserică? Cu ce ne ajută statul? Ce face el pentru prosperarea bisericii noastre? Atâtea cătu face și pentru școle, adevă nimic.

Așaderă noi Români nimic nu avem dela stat și nu ne putem căștiga nimic, căci întregu aparatul public unghuresc e în potruva noastră. S'a făurit o lege electorală în urma căreia noi Români din Ardeal orce am face nu putem trimite deputați la dietă, cari să apere interesele noastre. Judecați d-vöstră, dacă în cercurile noastre, unde afară de cetatea Clușiu noi Români suntem în majoritate preponderantă, și nu putem trimite deputați, ce vor face acolo Români unde sunt egali cu Ungurii său numai cu puțin mai mult? D-vöstră, ömeni cinstiți, sunteți puși alături cu niscari „nemeșu“ descuși și desbrăcați, cari și-au prădat moștenirea rămasă dela părinți. Eu știu respecta în om nobilitatea sufletului și munca dreptă, căci vrednic e de stimă cel ce din nimica ajunge la ceva, și nevrednic acela ce din ceva ajunge la nimica.

În poziția noastră ar fi o nebulie să alegem deputați — vă rog deci să primiți deciziunea conferinței române din Sibiu, adevă: Pasivitate absolută pentru Ardeal. (Alegătorii: primim! să trăescă!)

Români adunați la Sibiu, vedend că și statul pe față ajută și sprijinesce societățile de maghiarisare, a adaus la punctul (al 7-lea) unde se vorbește despre tendința Maghiarilor de a maghiarisa pe Români, că datori sunt Români a se apăra de maghiarisare vină atacul din orice parte. Să fim atenți în totă privința D-lor. Să ne deschidem bine o hie cu ocaziunea alegerilor ca să nu ne ademenescă nici stângacii, cari ne promisă — atunci când ne chiamă la alegeri — munți de aur și nici guvernamentalii, căci vedem ce face guvernul cu noi. Unii s' mai rai decât ceilalți! Facă ei ce vor vrea er noi să aderăm cu trup și suflet la deciziunile aduse de conferința partidei naționale române din Sibiu (Voci: aderăm! Să trăiescă!)

Acastă vorbire, pe care eu o scriu după cum imi aducă aminte, a fost primită cu mult entuziasm din partea tuturor alegătorilor. Apoi a luat cuvântul Reverendissimul D-nu Gavrilă Popu, protopopolu Clușului și a dîs:

Ilustrissime Dle Președinte și on. frați alegători români! E cunoscut, că cu starea de față a lucrurilor nu suntem îndestulți din colo de Laita: Germanii, Boemii, Slovacii și alții, er din cöce la noi în regatul Ungariei: Croații, Români, Serbi, Slovaci, Nemți. Io mă restring numai la noi Români. S'a adus în dieta din Budapesta o lege pentru naționalități, ca să se arete lumei din afară, că la noi cei ce nu sunt Maghiari sunt îndestulți, der în faptă să nu o țină nimenea, precum nici nu se ține.

În acea lege ni se concede să ne folosim limba în școlile române, der apoi prin altă lege s'a introdus în școlile noastre limba maghiară ca să se impedeze învățământul sub pretest că e de lipsă ca fiicare să știe limba statului, cu tötă că și fără de a ști fiicare Român limba unghurescă am putut și putem trăi în această țară. Înainte de 48 a fost limba statului limba cea latină, der știu'tau cu toți limba latină, și fost'au de lipsă să o știe cu toți?

În legea de naționalități ni se promise, că statul în ținutul locuite de Români în preponderanță ne va redica școle române. Spuneți-mi, unde se implinesce acesta?

În legea de naționalități ni se promise, că ni se vor da oficiali români până la deregătoriele cele mai înalte, și ce vedem?

Tinerii noștri după ce învăță câte 16 ani sunt siliți să și părăsesc țera, dacă vreu să capete pâne, și nouă ni-se aduc oficiali de aceia cari nu știu nimic românesc, încât la noi poporul e pentru oficial și nu oficialul pentru popor.

În legea de naționalități ni se promise, că ne vom pute folosi limba română la tötă deregătoriele, și ce vedem? — Vedem că după ce suplicele românesce nu se primesc nicăiri, că Românul trebuie să știe unghuresc, dacă vră să fi ascultat.

În legea de naționalități ni se garantă în biserică limba română ca limbă oficiösă bisericescă, și ce vedem? — Vedem că dacă cutare oficiu cere dela un preot român estras matricularu oficiös, acela, estradat în limba română, nu se primesc, ha acun în urma unei ordinațiuni ministeriale nu se primesc la oficiile poștali nici epistolele oficiöse adresate în limba română.

În legea de naționalități ni se promise, că statul va ajutama școlile române, și ce vedem? Acea că statul ajută din banii noștri cu decă de mii gimnasil unghuresce, der să ajute vre-unu gimnasiu românesc nu vedem.

Pöte ni se va dîce din partea Maghiarilor: e bine dacă aveți plänger, alegeți deputați la dieta din Budapesta, cari să vă arete acolo plängerile. Der cum să alegeți? Avem acum numai o țară. Ardélul acum nu mai există politicesc. E contopit în Ungaria și mai vedut'au în lumea această o țară cu doué legi electorale? Nu cred că ați vedut fără numai la noi.

Altă lege electorală este în Ungaria, și altă în Ardeal, și acesta numai pentru că noi Români să ne putem alege deputați români, pentru că această lege electorală, care e pentru Ardeal, așa e făcută, de noi Români nu putem alege deputați români doră nici unul. Așa deră noi Români deputat român

care s'au ne arete plângerile noastre la dieta din Budapesta, nu putem alege.

Ni se va dice: Alegeți Maghiarii de deputați, decât Românii nu puteți alege. Domnilor și fraților! Io așa cred, și sunt convins, că afară d'ora de unu Moesary nici un Ungur, cel puțin pe față, nu e care să fie, că ceea ce se face față cu noi, nu e cu cale Maghiar, dară nu e pentru ce se alegem, că acela de bună seamă nu ne va arăta la dietă plângerile noastre. Lasă, că noi nu alegem nici din altă punct de vedere.

De aceea io din totă inima primesc decisiunile conferinței electorale generale din Sibiu și in specie aceea să fim pasivi față cu alegerile la dieta din Budapesta, și declară, că io nu voi lua parte la alegere, și propun:

a) Ca cu toți câți suntem aici ca alegători români să declarăm că primim decisiunile conferinței din Sibiu, aderăm la ele, in specie aceea, că față cu alegerile dietale vom fi pasivi.

b) Că luăm asupra noastră îndatorirea de a spune ceea ce am decis noi aici și celorlalți alegători români, cari nu s'au prezentat la această adunare.

Reverendissimul Domn ca și d-lu Coroianu a fost adese intrerupt de alegători prin cuvintele: „Așa e!” și „primim!”

D-lu Dr. Isacu cere dela alegători ca să implinescă cu scumpătate ceea ce se obligă și orice ademeniri, orice promisiuni și orice șarlatanii s'ar întempla pe timpul alegerii, fiă dela ori și cine, să le facă cunoscute d-lui președinte Bohățelă seu chiar d-sale.

Scopul e ca să se adune toate casurile din întreaga țară și in plângerea ce au să-o facă Românii inaintea tronului să le descopere toate acestea.

A mai vorbit tatăl d-lui capelanu din Clușiu Podbă, un bătrân respectabil și in sfârșit alegătorii in unanimitate au primit următoarele 3 puncte:

1. Declarăm că aderăm și primim decisiunile conferinței române din Sibiu și că vom spune și celorlalți alegători români, cari nu au venit aici, ceea ce am decis noi.

2. Vom lupta in contra curentului de maghiarizare.

3. Vom face cunoscute presiunile toate ademenirile și promisiunile ce ni se vor face pe timpul alegerilor.

Staticot.

Pentru Românii incendiați și inundați de dincă de muni.

Diarele din Iași publică un călduros apel către publicul român și in special către domnele române din România, ca să se constituie in comitete și să pună toate silințele pentru a face ca suferințele Românilor de dincă de muni, nenorociți prin incendieri și inundațiuni, să fie alinate.

Cu această ocaziune „Românul” își exprimă mirarea, cum pentru Românii de dincă de muni, unde mii și mii au rămas fără casă și masă, nu se face aproape nimic in capitala României, pe când pentru alte sinistre, in alte țări și la alte nemuri, Românii se întrec in zel și dărnici.

Un vechiu cetitor al „Românului”, d. C. Tălășescu, îi trimite acestui d'iar următoarele drept flexiuni:

„Domnule Directore! Ca de obicei luând aseră simplicul d'iar „Românul” in mână, ceti, între altele, căldurosul apel al d-lui director al teatrelor române către presă, in care îi cere concursul ei pentru animarea cetățenilor ca să sprijinescă reprezentația ce se va da pentru ajutorarea incendiatilor dela opera comică din Paris. La „informațiuni” am vădit, cum s'au constituit comitete și subcomitete totu pentru a veni in ajutorul celor de mai sus prin serbări, colecte ș. a. Fără indoială este forte frumoasă și vrednică de totă lauda această interesare pentru acei nenorociți; totu ce m'a pus in mirare insă și, spuindu drept, ce m'a mâhnit mult este, că din aceste simțiminte filantropice, din acest spirit întreprinzător nu a rămas măcar o scântea și pentru bieții Români și frați mai aproape ai noștri de peste muni, a căror număr de nenorociți este mai mare decât al celor din Paris și cari nu sunt așa de fericiți a primi ajutoare nici din partea statului lor, nici dela capitalele țrilor streine și pentru cari abia câte-va persoane din țară au avut marinositatea a le intinde câte o milă ca să le potolască suferințele.

„Am cetit in prețitul d-v. d'iar „Românul” produsul apelul sfășitor al diarelor române de peste muni, der durere, acel glas a sunat aproape ca in pustie, și tocmai acesta e ceea ce nu o pot eu înțelege. De ce noi alergăm din răspuse să adunăm și punem, acolo unde e deja grămada mare, și nu ne îndurăm să dăm acolo unde este nimic? Nu cumva pentru că acești din urmă sunt Români, pe când cei dintăiu Francesi?”

Lista de subscripțiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei” pentru comunele române din Ardeal nenorocite prin incendiu și inundare.

Au mai incursu:

G. Ioannides, Brașov	10 fl.
Toma de Bozin, Brașov	1 fl.
Curti	1 fl.
I. Teclu	1 fl.
G. Stephanovits	1 fl.
N. N.	1 fl.

Suma 15 fl.

Adăugându la acesta suma din nr.

117 al „Gaz. Trans.” Lei noi	1220 și 227 fl. 43 cr.
(Va urma). Totalu Lei n.	1220 242 fl. 43 cr.

Le mulțumim generoșilor contribuitori in numele nenorociților, dorind ca nobilul lor exemplu să afle imitatori pretutindena.

STATUTELE

pentru „PREVEDEREA”, Asociațiune de credit și depunerii in Codlea

VIII. Fondul de rezervă.

§ 23. Fondul de rezervă se va forma

- Din procentele subtrase din profitul curat.
- Din tacsele de inscriere.
- Din pedepsele incuse pentru întârzierea cu plata ratelor lunare.

§ 24. Din acest fond se vor acoperi pagurile întemplate prin darea de imprumuturi, de altmintrelea fondul rămâne in proprietatea membrilor in proporțiune cu cvotele lor. Adunarea generală la timpul său și după propunerea Direcțiunii va decide incetarea contribuției la acest fond.

IX. Impărțirea profitului.

§ 25. Din profit se vor acoperi:

- Spesele de cancelari.
- Interesele pentru pasivele Asociațiunii.
- Remunerațiunea pentru Direcțiune și Comitetul de supraveghiere.

§ 26. Din profitul curat se subtragă 5% pentru misele*) membrilor și 20% pentru fondul de rezervă er restul se va împărți ca dividendă seu binefaceri.

X. Operațiunile „Prevederei”.

§ 27. „Prevederea” scontază cambii, pe cari cel puțin una din subscrieri trebuie să fiă a unui membru.

§ 28. Censurarea cambiilor se face prin Direcțiune in casu când nu e căutata de fonduri Direcțiunea poate plasa din numărări și la alți, seu la institute solide.

XI. Organizarea internă.

§ 29. Afacerile Asociațiunii se execută de către:

- Adunarea generală.
- Diracțiunea.
- Comitetul de supraveghiere.

A. Adunarea generală.

§ 30. Adunarea generală ordinară se ține in fiecare an după incheierea socotelor cel mult in luna lui Aprilie.

§ 31. Adunarea generală extra-ordinară se va ține de câte ori va alla de lipsă Direcțiunea seu Comitetul de supraveghiere.

Adunările generale le convoca președintele Asociațiunii, și se ține la reședința in Codlea. Convocarea se va face cu 15 zile inainte, publicându-se ordinea de și prin afiș in localul de cassă și prin diare, precum și prin invitare specială.

§ 32. In adunarea generală decide majoritatea absolută a voturilor reprezentate. Decisiunile au valoare numai dacă sunt prezenți cel puțin 20 de membrii reprezentându minimum 30 de mise.

§ 33. In adunarea generală fiecare cvotă dă dreptu la un vot, cel care nu are încă plătită cvota întregă, totu posedă un singur vot. Celu ce nu poate lua parte in persoană la adunarea generală, are dreptul a autorisa pe alt membru să-l represinte printr'o împuternicire in scris.

§ 34. Dacă la adunarea generală nu se va presenta numărul recerut de membri și voturi, se va convoca o a doua adunare generală in terminu de 15 zile, care cu privire la ordinea de și publicată pentru prima adunare va pute aduce decisiuni valide fără considerare la numărul voturilor intrunite.

§ 35. Adunarea generală va decide asupra următoarelor:

- Va alege pre membrii Direcțiunii și pre președinte,
- Alege comitetul de supraveghiere.

Alegerile se fac prin bilete pe timpu de 3 ani cu absolută majoritate de voturi.

*) Mise=Cuvântu francesu, însemnă: ceea ce pune cineva in tovarășiă la vre-unu negoțu.

c) Schimbarea statutelor va fi valabilă decât va intruni cel puțin o terțialitate din toate voturile membrilor.

d) Aprobarea regulamentelor propuse de direcțiune.

e) Aprobarea bilanțului și darea absolutului.

f) Desființarea societății conform § 51 din statute.

g) Alegerea de licvidatori.

§ 36. Oricând va cere comitetul de supraveghiere să se ține adunare generală extra-ordinară, Președintele va fi dator a conchema, er adunările generale ordinare se convoca după decisiunea direcțiunii.

§ 37. Protocolul adunării generale in care se însemneză numele fiecărui membru prezentu se va subscrie de președinte și secretar și se va autentifica de 3 membrii denumiți din partea adunării generale spre acestu scop.

B. Direcțiunea.

§ 38. Direcțiunea se compune din Președinte și 6 membri, cari își alegu din sinul lor un Director executiv și un Vice-Președinte conform § 35. a. și b.

§ 39. In măsura in care se vor dezvolta afacerile Asociațiunii, Direcțiunea va angaja funcționarii necesari.

§ 40. Firma Asociațiunii se va subscrie de către doi membri din Direcțiune.

§ 41. Direcțiunea va trebui:

- Să asțernă tribunalului comercial bilanțul și consemnarea tuturor membrilor asociațiunii.
- Va subscrie rapoartele și conturile anuale ale Asociațiunii, purtându deplină răspundere pentru ele.
- Va participa la ședințele pentru acordarea de credite conform regulamentului.
- Va elabora regulamentele prevăzute in §§. precedenți.
- Va purta un protocol despre ședințe.
- Va presenta la adunarea generală o listă completă despre membrii și cvotele lor.
- Președintele seu Vice-președintele represintă Asociațiunea in toate casurile unde nu se cere deobligarea lui, ceea ce se poate face numai prin subscrierea firmei, după dispozițiile acestui statut.
- Pentru validitatea decisiunilor se recere majoritatea membrilor absolută.
- Membrii direcțiunii afară de Președinte pot ocupa funcțiuni de cassar și contabil.
- Diracțiunea va elabora un regulamentu pentru amplotași și pentru toate funcțiile, cari cadu in competența lor și n'ar fi deja regulate in statutele presinte.

§ 42. Președintele cum și fie-care membru al Direcțiunii este dator a depune la cassa Asociațiunii câte 2 cvote in totu decursul funcționării sale.

§ 43. La facerea bilanțului se vor observa următoarele:

- Averea Asociațiunii se va scrie in valoarea pe care o represintă cu ultima și a anului de exercițiu, care este și Decemvre.
- Cvotete, depunerile cum și fondul de rezervă se punu între pasive.
- Creațele dubioase se vor pune cu valoarea care va fi probabil de incassat.
- profitul seu pierderea se va arăta exact in bilanțu.

(Va urma).

Telegramă particulară a „Gaz. Trans.”

BAIA-MARE. 10 Iunie. — Conferința electorală ținută aici, s'a pronunțat in unanimitate pentru solidaritate cu partida națională și pentru rezistență față cu năvălirile dușmănoase.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.”)

BERLINŪ, 11 Iunie — Starea sănătății împăratului s'a înrețit subit. In urma durerilor abdominale, care-lu chinuescu, împăratul zace aproape exclusiv in patu.

MÜHLHAUSEN, 11 Iunie. — Deputatului din Reichstag Lanance i s'a imănat ordinul de espulsare, d'a părăsi orașul in 48 de ore.

SEGHEDINŪ, 11 Iunie. — Furtuna de er a pricinuit mari stricăciuni, care insă au fostu in curendū reparate. Situațiunea e neschimbatu amenințătoare.

Logodnă. D'ra Eleonora Rusu, ficia preotului român din Bala, de pe Câmpia, s'a logodit la 6 Iunie n. c. cu d-lu Alexandru Mutu, teologu abs. — Să fiă in césu cu norocu!

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei” a 5 cr. se pot cumpăra in totungeria lui I. GROSS, și in librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editoru: Iacobu Mureșianu.
Redactoru responsabilu Dr. Aurel Mureșianu.

Unsură la bursa de Viena
din 11 Iunie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	102.45	Bonuri croato-slavone	104.50
Rentă de hârtie 5%	88.30	Despăgubire p. dijma de vin ung.	99.40
Imprumutul căilor ferate ungare	151.26	Imprumutul cu premiu ung.	122.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (1-ma emisiune)	98.75	Losurile pentru regularia Tisei și Segedinului	123.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (2-a emisiune)	127.50	Renta de hârtie austriacă	81.85
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (3-a emisiune)	116.70	Renta de arg. austr.	83.10
Bonuri rurale ungare	104.70	Renta de aur austr.	112.15
Bonuri cu cl. de sortare	104.70	Losurile din 1860	137.70
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	104.70	Acțiunile băncel austro-ungare	885.—
Bonuri cu cl. de sortare	104.70	Act. băncel de credit ung.	286.—
Bonuri rurale transilvane	104.60	Act. băncel de credit austr.	286.25
		Argintul — Galbin	—
		impărțescl	5.99
		Napoleon-d'orl	10.06
		Mărci 100 imp. germ.	62.35
		Londra 10 Livros sterlinge	127.—

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 27 Maiu st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	91 1/2	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	95—
convert. (6%)	87—	87 1/4
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	106—	106 1/2
" " (5%)	90 1/2	91—
" " urban (7%)	103 1/2	104—
" " (6%)	96—	97—
" " (5%)	87—	87 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14.25	14.75
Bancnote austriace contra aur.	2.01	2.02

Cursulu pieței Brașov

din 11 Iunie st. n. 1887.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românescl	8.70	8.72
Argint românescl	8.60	8.65
Napoleon-d'orl	10.03	10.07
Lire turcescl	11.35	11.40
Imperiall	10.35	10.40
Galbenl	5.93	5.95
Scrisurile fonc. Albina 6%	101.—	102.—
" " " 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescl	114.—	116.—
Discontul	7—10% pe an.	

Turnătoria și fabrica de mașini a lui SCHLICK

3-5

Societate pe acții în Budapesta.

Biuroul central: VI. Waitznerring 57. — Despărțimentul pentru mașini agricole: VI. Aeussere Waitznerstr. 1696—1699.

MAȘINELE DE SĂMĂNAT

„TRIUMPH“

patentate ale lui Schlick

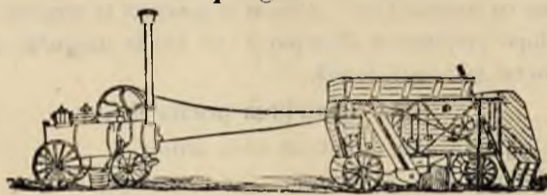
Cea mai mare distincțiune:

Diploma de onoare de aur la concurența internațională de pluguri în Hatvas.

Pluguri pentru una brazdă patentate a lui Schlick pentru 2 și 3 brazde, Rayol 2 premii dintău, Medalii de aur și încă alte trei distincțiuni.

Pluguri originale pentru o brazdă ale lui Schlick și Vidats. pluguri pentru sapă și moșoroie, Extirpatore etc.

Garnituri de treierat cu vaporu, Garnituri de treierat cu vârtăj (Göpel.)

Mori pentru curățit, Mori pentru măcinat, Mașină pentru preparare de nutreț etc.

Prețurile cele mai eține. — Cataloge la cerere gratis și franco.

Cel mai ețin isvor

pentru

procurarea de încălțăminte de bărbați, dame și copii de calitățile și formele cele mai solide și fasonele cele mai noue

se află în mare alegere în marele și noul magazin de încălțăminte al lui

I. SABADEANU,

Strada Căldărarilor Nr. 485. (Casa lui I. Sotiru.)

Totă acolo se confecționează încălțăminte după măsură cu cea mai mare soliditate, promptitudine și cu prețuri eține. — Comande din afară se eșecută promptu, și marfa ce nu convine se schimbă.

Asemenea se află și rufăria de cauciuc.

Postavuri de Brünn

Costumul de vară intr'o bucată (coupon) de Metri 3.10, séu 4 coți de Viena, ie-care bucată. cu fl. 4.80 din cea mai fină. cu fl. 7.— din și mai fină. cu fl. 10.50 din supra fină.

Iână veritabilă. precum și Kamigara și stife pentru pardesuri asemenea plădurilor de voajăgi bucată cu 4 fl. și 6 fl se trimite cu rambursă de către Depozitul fabriciei de postavuri Siegel-Imhof în Brünn Ferdinandsgasse 61. firmă pre bine cunoscută ca reală și solidă. **Declarația.** Fia-care bucată este în lungime de Metri 3.10 și în lățime de 136 centimetri, de aceea suficientă pentru un bărbătesc complet. Cunoscuta soliditate și însemnata putere de producțiune a firmei de mai sus garantează pentru aceea, că se lărează numai din marfa cea mai bună și întocmai după moștra alăsa. De ore ce acum multe firme înșelătoare facă abuzuri sub titlu de „Marfa de Brünn,“ depozitul de mai sus trimite 15—20 Mostre gratis și franco.

de interne prin emisul din 26 Maiu a. c. Nr. 32842—II ca terminu pentru alegerile dietali comune, a hotăritu unu terminu de 10 zile din 17—26 Iunie a. c., de aceea subscrisul comitetu centralu electoralu a determinat diua de 19 Iunie a. c. ca diua pentru alegerile, ce suntu de a se indeplini în ambele cercuri electorale, supuse acestui comitetu centralu electoralu, pe baza §-lui 57 art. de lege XXXIII din anul 1874.

Pentru conducerea alegerii și pentru adunarea voturilor s'au emis următoarele comisiuni:

In cercul I. electoralu, cu locul de alegere în Hermanu:

- Carol Schnell de președinte,
- Christian Porr de vice-președinte,
- Petru Horvath de secretaru,
- Ioan Gavrușiu de secretaru locșitoru.
- Stefanu de Domokos de secretaru locșitoru.

In cercul II-lea electoralu, cu locul de alegere Ghimbav:

- Iositu Dück de președinte,
- Dr. Herell Henricu de vice-președinte,
- George Nicolaus de secretaru,
- Merthes Ioan de secretaru locșitoru,
- Paulu Meedt de secretaru locșitoru.

Pentru darea voturilor cu referință la singuraticile comune s'a satoritu următorul șiru:

In I. cercu electoralu:

- 1. Hermanu.
- 2. Sănpetru.
- 3. Reșnovu.
- 4. Purcăreni.
- 5. Zizinu.
- 6. Tărlungeni.
- 7. Satulungu.
- 8. Cernatu.
- 9. Turcheșiu.
- 10. Bacfalău.

In II. cercu electoralu:

- 1. Ghimbav.
- 2. Cărstianu.
- 3. Reșnovu.
- 4. Vulcanu.
- 5. Codlea.
- 6. Hălechiu.
- 7. Nou.
- 8. Crizbavu.
- 9. Bodu.
- 10. Feldiôra.
- 11. Rotbavu.
- 12. Măierușiu.
- 13. Apața.

Alegerea începe la 19 Iunie a. c. înainte de prand. Fia-care alegătoru cercualu pôte recomanda candidați dietali; această recomandațiune trebuie să se dea în scrisu președintelui pentru alegeri, séu în diua dinainte de alegere, séu la o jum. de ôra după începerea alegerii.

Dacă președintele pentru alegeri ordonă votarea în sensul legii, atunci aceea începe dimineața la 9 ôre.

Votisarea se face publicu și nominalu amăsurat §-lui 75 art. de lege XXXIII anul 1874 și §§-loru ce stau în legătură cu acesta.

Ceea ce se aduce la cunoștința tuturor cu aceea observațiune, că alegerea se va efectui în casa comunală a respectivului loc de alegere, și că este opritu a veni la alegere cu băte séu arme.

Din ședința comitetului centralu electoralu alu comitatului Brașov, ținută în 7 Iunie 1887.

Iuliu de Roll,

Dr. Fridericu Jekel,

vicecomite și președintele comitetului centralu.

secretaru.

Dela comitetul centralu electoralu alu com. Brașov.

Nr. 26—1887.

Publicațiune.

Deôrece Maiestatea Sa c. r. apostolică a binevoitu a conchema cu prea înaltul rescriptu din 26 Maiu a. c. dieta viitoare pro 1887—1892 pe 26 Septemvre a. c. și deôrece Escelența Sa D-lu ministru